

Kripto Paralar

Kripto ile tanışın: Nedir?■

Kelime kökeni «**kriptografi**»■

Kripto para = **dijital varlık** ■

En popüler kripto paralar: **Bitcoin, Ethereum, Tether, BinanceCoin**■

Blockchain■

Bağımsız ve herkese açık■

Kripto ile tanışın: Nasıl çalışır?

- Sistem kullanıldıkça yeni bloklar kendiliğinden oluşur!: Kripto paralar, yeni blok oluşumlarını destekleyen algoritmaların üzerinde inşa edilmiştir.

1) **Blok zinciri kullanıcısı bir işlem yapar.**

2) **Bu işlem node'lardan oluşmuş olan P2P ağı yayılır.**

*node: basitçe blok zincirinin kopyasıdır. blok yaratan ve yarattığı blokları blok zincirine ekleyen bir bilgisayardır. Güçlü bir donanımı olmalıdır.

3) **Node'lardan oluşan ağ yapılan işlemi doğrular.**

4) **Birkaç işlem bir blok oluşturur. Bu blok yapılan işlemin gün, saat ve miktar bilgilerini içerir.**

5) **3. adımda bir işlemi doğrulamak için işlem gücü tahsis eden blok zinciri katılımcıları, crypto bir ödül alırlar.**

Kripto ile tanışın: Mining

- Mining: «Dijital samanlıkta iğne aramak»:** Yeni kripto paralar yaratmak için kullanılan yöntemlerden en sansasyonel olanı diyebileceğimiz mining; bilgisayarın sürekli işlem yaparak bir matematik formülünü çözmesi ve bu sistemdeki tüm makinaların (dünyanın farklı yerlerindeki milyonlarca makinanın) bunu doğrulaması ile ortaya bir Bitcoin çıkması olarak açıklanabilir. Bu süreçte bilgisayar çok fazla efor ortaya koyar.
- Mining gün geçtikçe zorlaşıyor:** Dünya üzerinde Bitcoin bulmaya çalışan makinalar arttığı için, hatta mining fabrikaları denebilecek yerler kurulduğu için, Bitcoin bulmak gün geçtikçe zorlaşıyor. Sistem, artan talep karşısında çözülmesi gereken matematik işlemlerini zorlaştırıyor. Dolayısıyla «üretim» zorlaşıyor ve üretimin yapılabilmesi için ciddi bir enerji tüketimi ortaya

çıkıyor.

- **Evde mining yapılır mı?:** Yeterli donanıma sahip bir bilgisayarınız varsa cevap evet.
- **Peki evde yani bireysel olarak mining yapmak mantıklı mı?:** Hayır. Bunun nedeni mining yapmak için kullanılan bilgisayarlar yüksek performans ile uzun süre boyunca çalışıyor. Bu çalışmanın sonucunda harcanan elektrik nedeniyle evde mining yapmak «astarı yüzünden pahalıya» geliyor.
- **Bitcoin madenciliği de çevreye zarar veriyor!:** Mining için kullanılan elektrik gün geçtikçe artıyor. Öyle ki 2021 yılında mining için harcanan elektrik Türkiye'nin yıllık elektrik tüketiminin %40'ını aştı. Ucuz üretim yapmak için genellikle fosil yakıtlardan üretilen elektrik kullanılıyor. Bu durumun önüne geçmek, yeşil mining yapmak için girişimler var. 2030 yılına kadar tamamen yeşil üretime geçeceğini açıklayan mining üreticileri de var.

Mining: Dijital samanlıkta iğne aramak

Mining gün geçtikçe zorlaşıyor

Evde mining yapılır mı?

Peki evde yani bireysel olarak mining yapmak mantıklı mı?

Bitcoin madenciliği de çevreye zarar veriyor!

Evde mining yapılır mı?

Peki evde yani bireysel olarak mining yapmak mantıklı mı?

Bitcoin madenciliği de çevreye zarar veriyor!

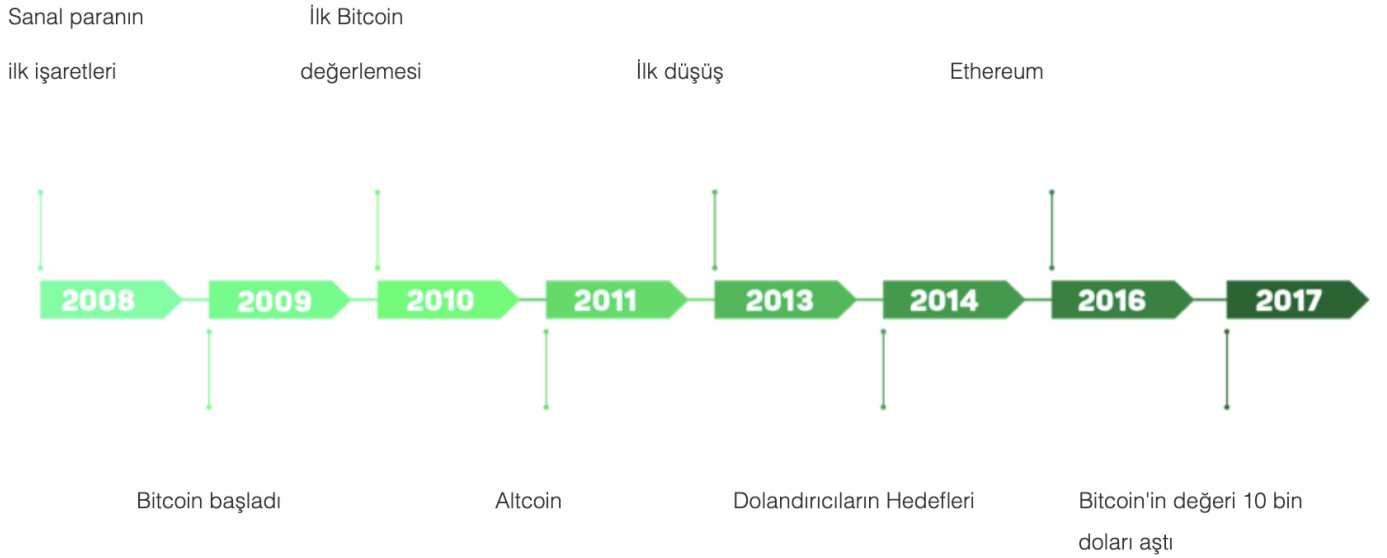
Kripto Paraların Tarihi

- **2008- Sanal paranın ilk işaretleri:** bitcoin.org alan adı alındı, Satoshi Nakamoto blok zincirini kullanarak, merkezsiz para olan Bitcoin yarattı. «Bitcoin peer to peer electronic cash system» isimli 21 sayfalık bir makale yayınladı. Bu makale Bitcoin'i "purely peer-to-peer version of electronic Money» olarak tanımladı. Aynı zamanda Küresel Ekonomik Kriz 2008 yılında gerçekleşti ve Amerikan Merkez Bankası o güne kadar bastığı paranın 2 katını bastı.
- **2009- Bitcoin başladı:** Kişiler arasında kurulan dijital para sisteminin kodlaması yapıldı. Blockchain'in ortaya çıkması ile birlikte kripto paralar üretilirdi. İlk başta Deepweb'de illegal unsurların değiş-tokuş aracı olarak kullanıldı.

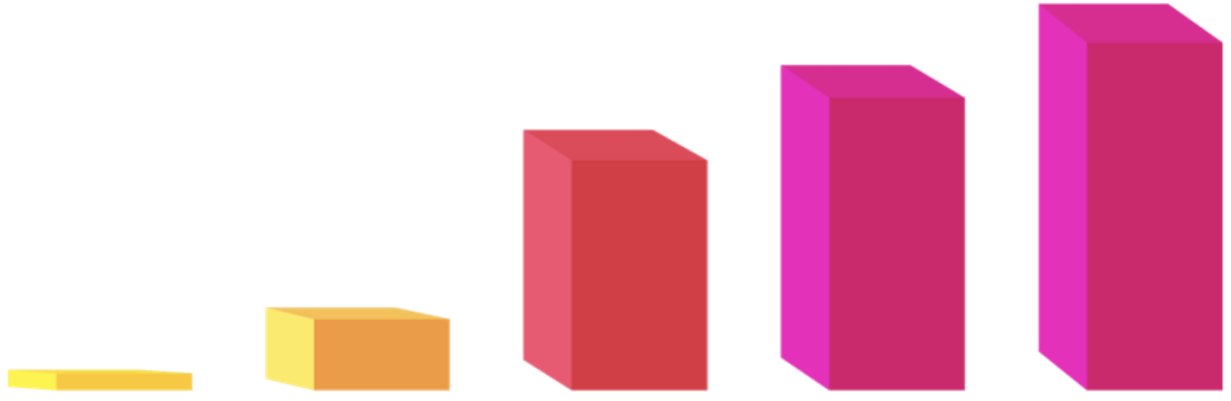
- **2010- İlk Bitcoin değerlemesi:** 22 Mayıs 2021 tarihinde Bitcoin ile ilk alışveriş yapıldı. 10 Bitcoin karşılığında 2 pizza satışı yapıldı. Daha sonraları 22 Mayıs «Dünya Pizza Günü» olarak kutlanmaya başladı. Pizzaları satın alan kişi ise «Yediğim en lezzetli pizzaydı!» açıklamasında bulundu.
- **2011- Altcoin:** Alternatif kripto para birimleri ortaya çıktı. Şu anda kripto para borsasında binlerce sanal para birimi vardır ve hala daha yenileri çıkmaya devam ediyor.
- **2013- İlk düşüş:** Değeri 1.000 dolara ulaşmış olan Bitcoin ilk defa değer kaybetti. 300 dolar civarına kadar düşen Bitcoin'in eski değerini kazanması 2 seneden fazla sürdü.
- **2014- Dolandırıcıların hedefi:** Dünyanın en büyük Bitcoin borsası olan My.Gox çevrimdışı oldu ve 850 bin Bitcoin sırı kadem bastı.
- **2016- Ethereum:** Bitcoin'den sonra en büyük piyasa değerine sahip kripto para birimi ortaya çıktı.

2017 ve sonrası – Bitcoin'in değeri 10 bin dolara ulaştı: Bitcoin, 2017 yılında değerini 10 bin dolara çıkardı. Kullanıcı sayısı arttıkça, kripto para borsasına daha fazla para akışı gelmeye başladı. "Piyasa değeri" olarak bilinen tüm Bitcoin'in toplam değeri, Mart 2021'de 1 trilyon doları aştı.

Günümüzde Kripto Para

- Günümüzde kripto para pek çok kişi tarafından duyulmuş, devlet başkanlarından dev şirketlere kadar herkesin çok fazla dikkatini çekmiş durumdadır. Kripto paralar günümüzde en çok kullanılan sanal para birimleri arasındadır. Tartışma konusu olsalar da kullanımı artmakta ve bir yatırım aracı olarak görülmektedirler.

\$1.576.920.064

29.04.2013

1 BTC = \$1.200

\$17.648.500.736

01.01.2017

1 BTC = \$20.089

\$668.957.081.600

03.01.2018

1 BTC = \$7.000

\$816.374.576.383

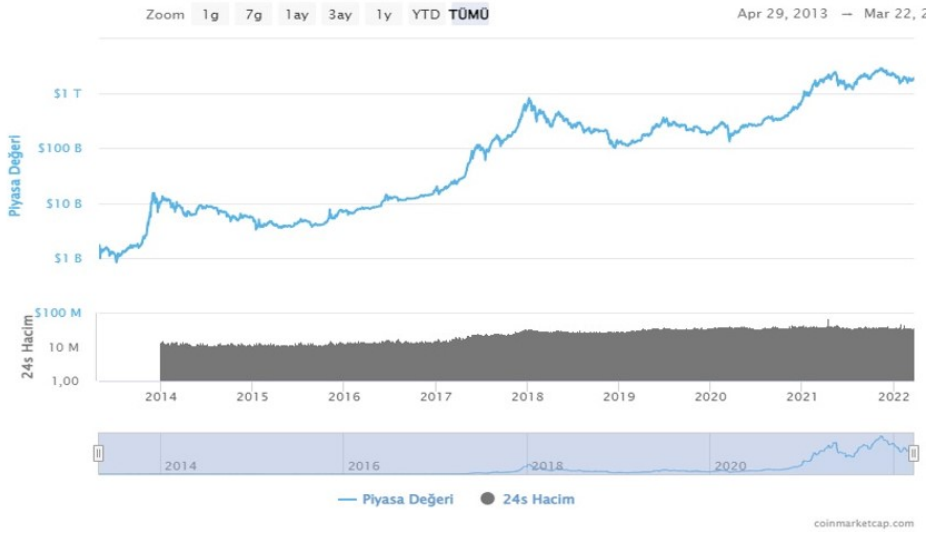
03.01.2021

1 BTC = \$30.000- \$67.562

\$1.992.495.334.250

09.01.2022

1 BTC = \$40.670,25

Kripto Para

Piyasasının

Toplam Değeri

<https://coinmarketcap.com/tr/charts/>

Kripto Para Borsaları

Dünyada Kripto Para Borsaları

Dünya’da en çok kullanılan kripto para borsaları; **BINANCE - COINBASE**

WEB TRAFFIC TO CRYPTO EXCHANGES IN JANUARY 2022.						ICO Analytics FEB 8, 2022	
	EXCHANGE	VISITS IN JAN	JAN/DEC DIFFERENCE		EXCHANGE	VISITS IN JAN	JAN/DEC DIFFERENCE
1	BINANCE	142M	-9%	11	INDODAX	11M	-17%
2	coinbase	77M	-9%	12	Huobi	9.5M	-28%
3	BYBIT	28M	+6%	13	UNISWAP	8.8M	-6%
4	FTX	23M	-6%	14	bitkub	8.3M	-21%
5	gate.io	22M	-20%	15	FTX US	7.7M	+6.3%
6	PancakeSwap	21M	-24%	16	wazirx	7.4M	-21%
7	KUCOIN	19M	-17%	17	bithumb	6.7M	-20%
8	crypto.com	18M	-8%	18	MEXC	6.2M	-20%
9	UPbit	12M	-14%	19	bitFlyer	5.9M	-1%
10	kraken	11M	-5%	20	GEMINI	5.6M	-3%

@ICO_Analytic @ICO_Analytics @ICOAnalytics Data source: similarweb.com

- **Binance**, çeşitli kripto para birimlerinin ticareti için imkan sağlayan bir kripto para borsasıdır. Ocak 2018 itibarıyla Binance, işlem hacmi açısından dünyanın en büyük kripto para borsası oldu. Aynı zamanda en güvenilir kripto para borsasıdır.
- **Coinbase**, 2012 yılında Amerika’da kurulmuş bir şirket. Herkesin kolayca Bitcoin alıp gönderebileceği bir platform sunmayı hedeflemişler.

Ülkemizde Kripto Para Borsaları

Türkiye’de en çok kullanılan kripto para borsaları; **BTCTURK - PARIBU - BITEXEN**

Türkiye Kripto Para Piyasaları 13							
Türkiye'de Faaliyet Gösteren Borsalar							
#	Borsa Adı	21 Milyon Puanı	Yorumlar	Parite Sayısı	Son 24s Hacim	Açıldığı Tarih	Detaylar
1	BTCTURK	96 / 10	1 0	79	6.242.459.710	2013	Detaylar
2	PARIBU	91 / 10	0 0	49	4.929.318.340	2017	Detaylar
3	BİTEXEN	82 / 10	0 0	29	3.409.983.004	2018	Detaylar
4	PARİTEX	59 / 10	0 0	16	1.314.116.719	2019	Detaylar
5	COINZO	61 / 10	0 0	17	779.882.750	2018	Detaylar
6	FELIXO	65 / 10	0 0	39	273.430.596	2018	Detaylar
7	BITCI	79 / 10	0 0	28	111.731.071	2018	Detaylar
8	NARKASA	52 / 10	0 0	17	25.111.503	2020	Detaylar
9	BITTÜRK	58 / 10	0 0	40	3.132.178	2017	Detaylar
10	BARİMEKS	32 / 10	0 0	3	43.915	2019	Detaylar
11	BİTHESAP	46 / 10	0 0	3	7.195	2020	Detaylar
12	BITTRT	47 / 10	0 0	7	0	2019	Detaylar
13	KOİNİM	44 / 10	0 0	6	0	2013	Detaylar

- **BtcTurk**, 2013 yılında Türk lirası ile ilk Bitcoin alım satım işleminin gerçekleştirildiği Türkiye'nin Türk lirası tabanlı ilk kriptopara alım satım platformudur.
- **Paribu**, 2017'de kullanıma sunulan kripto para alım satım platformudur. Merkezi İstanbul'da olan ve 2015'te ön hazırlık sürecine başlayan Paribu, Şubat 2017'de faaliyete geçmiştir.
- **Bitexen**, 2018 yılında İTÜ Arı Teknokent'te kurulmuştur ve Türkiye'nin önde gelen, dünyanın ise en büyük 50 dijital varlık platformundan bir tanesidir.

Kripto Para SWOT Analizi

- **FIRSATLAR:** Sırdış hesap özelliği fırsatı Kripto para önemli bir yatırım aracı olma özelliğine sahiptir. Kıy bankacılığı gibi sırdış işlem özelliğine sahiptir. Bu yönü ile b saklanmak istenen servetlerin ülkelere çekilmesinde önemli rol oynar. Bu yöntemle bir çok ülkenin kabul ettiği önemli bir döviz rezervine sahip olunabilir. -Arz artışının yapılamama fırsatı Kur hareketlerindeki spekülatif durum burada yaşanmayabilir. Üretilen kripto paranın tamamı önceden belirlenen bir miktara bağlı olduğu için altın külçe sisteminin avantajlarına benzer bir durum yaratmış oluyor. Üretimden fazla para çoğaltma durumu ortadan kalkmış oluyor.

- **TEHDİTLER:** Dağıtık sistemle takip edilmesi Bu yöntem tüm kayıtların herkese açık yapılmasından dolayı, politika geliştirme durumunu engellemiş oluyor. Her işlem herkes tarafından anında yapılabilir. -Merkezi Yönetmenin Olmaması Tehdidi Hisse senedi gibi her an el değiştirebilen bir özelliğe sahiptir. Miktarına müdahale edilememektedir. Her an üretim artıp azalabilir. -Hesapların isimle kaydedilmemesinden Dolayı Kaybetme Tehdidi Güvenlik açısından son derece yüksek güvenli şifrelerle hesapların kodlanması önemlidir. Ancak hesaba girmek için kimlik kontrolü yapılmayıp, şifreyi bilen hesapta girebilmesi önemli bir tehittir.
- **GÜÇLÜ YANLARI:** Kripto paraların güçlü yanları şöyle sayılabilir. Yüksek Şifreleme: Hesapların kırılma ihtimalinin çok zor olması, sanal ortamda olduğundan Kimsenin isteğine Göre Yönlendirilememesi, sanal ortamda kurallar değiştirilemediğinden para arzı ve talebi yönlendirilememektedir. Miktarının Azaltılıp Çoğaltılamaması: Para arzı değiştirilememektedir. Böylece ekonomide üretim karşılığı olmayan para oluşturulamamaktadır.
- **ZAYIF YANLARI:** Kabul görme sorunu, henüz tüm dünya da kabul görmemiştir. Yasal alt yapı eksikliği, Türkiye’de ve dünya da kripto para ile ilgili yasal düzenleme tam olarak yapılmamıştır. Hesap güvenliğinin olmaması, daha hesaplarda şahıslar belirlenemediği için şifre kaybetme veya unutma durumunda hesaba erişim ihtimali yoktur., Vergilendirilememesi, yasal açıdan kayıt altına alınamadığı için vergilendirmesi de yapılamamaktadır.

Bireysel Yatırım Aracı Olarak Kripto

Pek çok risk durumuna rağmen kripto paralar, bazı dönemler sağladığı yüksek getiriler sebebiyle, ellerindeki parayı değerlendirmek isteyen kişiler tarafından da fazlasıyla gözde bir araç haline geldi. Özellikle ülkemizde kripto paralara karşı olan bu talebin arkasında yatan temel unsur, son dönemde dünyanın farklı yerlerinde de yaşanan ekonomik krizlere bağlı olarak Euro ve dolar gibi diğer para birimlerine karşı olan güven azalması ve insanların alternatif yatırım araçlarına yönelmesi olarak gösterilebilir.

Türkiye’nin en çok kripto para yatırımı yapan 4. ülke olmasının ve bireysel yatırımcılığın Türkiye’de bu kadar artmasının sebebi birçok ekonomiste göre Türk lirasının diğer para birimleri karşısında değer kaybetmesi ve Türkiye ekonomisinin aşağı yönde ilerleyen ivmesinin bir sonucu olarak ele alınmaktadır.

Geçmişte ellerindeki birikimler kripto paralar ile değerlendiren ve bu yatırımdan yüksek kazanç sağlayan kişilerin günümüzde hala kripto paraları bir yatırım aracı olarak görmesi, ellerindeki kazançlarını daha da artırma çabaları bu sektördeki dalgalanmalara sebep olmakta.

Kripto Paraların Kullanım Alanları

1. Bireysel Yatırım Aracı Olarak Kripto Para

2. Sektörlerde Kripto Para Kullanımı

- Seyahat
- Emlak
- Eğitim
- Otomotiv
- Perakende Satış
- Oyun Endüstrisi

Ülkelerin Kriptoya Bakış Açıları

Kripto paraların kullanım alanlarının genişlemesi, halkın kripto sektörünü bir yatırım aracı olarak kullanmaya başlamaları birçok ülkeyi blockchaine karşı olumlu bir politika izlemelerine ve yenilikçi proje çalışmalarına adım atmalarına sebep olmuştur. Bunun yanında kripto paraların merkezi olmayan doğası ve hukuki anlamda yaşanan sorunlar bazı ülkelerin kripto paralara karşı kısıtlayıcı tedbirler uygulamasına sebep olmuştur.

Kripto Paraları Yasal Olarak Kabul Eden Ülkeler

- Amerika Birleşik Devletleri
- El Salvador
- Almanya
- Estonya

- Gürcistan
- Hong Kong
- İngiltere
- İsviçre
- Japonya
- Kanada
- Malta
- Singapur
- Slovenya
- Ukrayna

Kripto Paraları Yasal Olarak Kabul Etmeyen Ülkeler

- Rusya
- Çin
- Suudi Arabistan
- Vietnam
- Afganistan
- Bangladeş
- Bolivya
- Cezayir
- Katar
- Makedonya
- Pakistan

- **El Salvador:** El Salvador dünyada kripto para Bitcoin'i resmi para birimi olarak kabul eden ilk ülke oldu. Ülkede bugün yürürlüğe giren yasayla, tüm iş yerleri Amerikan dolarıyla birlikte bitcoin ile yapılan ödemeleri de kabul etmek zorunda. Bitcoin'i kabul etmeyen işletmeler cezalandırılıyor.
- **Rusya:** Bitcoin kullanımını özellikle de piyasaları olumsuz yönde etkileyeceği ve ülkenin ekonomik bütünlüğünü tehdit edebileceği gibi gerekçelerle yasaklamıştır.
- **Singapur:** Uzun vadeli kripto para alıp saklayan kişileri vergiden muaf tuttular. Kurumların alım satım sonucu kazançlarını ise vergilendirdiler. Şu anda Singapur nüfusunun yüzde 43'ünün kripto para sahibi olduğunun tahmin ediliyor.
- **İsviçre:** İsviçre sadece alım satım gibi faaliyetleri vergiye tabii tutarak yatırım amaçlı alımlardan doğan kazanımları vergi harici tuttu. Bunun dışında 2021 Şubat ayından itibaren vergi ödemelerinde kripto paraları ödeme yöntemi olarak kabul ediyor.
- **Japonya:** Kara para aklama ile alakalı kuralları çok sıkı tutarak kripto para işletmelerinin kullanıcıların kimliğini doğrulamasını şart koştu. Vergi konusunda da oldukça kompleks bir modele sahip Japonya'da kripto paraların miras olarak bırakılabilmesi ve bu bırakılan mirastan alınacak vergi bile yasalaştırılmış halde.
- **Brezilya:** Kripto varlıkları için spesifik bir çalışma yapmadı ya da henüz yürürlüğe koymadı. Yerel kara para aklama yasaları kripto para ile ilgili işletmelere şart koşuldu. Vergilendirme konusunda kripto varlıklardan elde edilen kazanç sermaye kazancı kapsamına sokuldu.
- **Çin:** 2020 yılında ülkedeki tüm kripto para alım satım platformlarını ve madencilik operasyonu yapan şirketleri yasakladı. Kripto paraları tanımına rağmen ülke içinde alınıp satılmasına izin vermeyen Çin'in bu hamlesi aslında ülkenin adeta bir dinamiği haline gelen popüler teknoloji ürünlerini yasaklayıp onların yerine milli ürünlerin kullanımını teşvik etmeye dayanıyor.
- **Güney Kore:** 2022 Ocak ayından itibaren de kripto para kazanımlarına yüzde 20 vergi ödeyecekleri Ekonomi bakanlığı tarafından duyuruldu.

- **Türkiye:** Türkiye’de ilgili otoritelerin kripto para piyasasını nasıl regüle edeceği konusunda henüz elimizde net bir veri bulunmamaktadır.

Kriptoya Giriş: Nasıl Başlarım?

1. **Adım:** Kripto Para Borsasına Kaydolun
2. **Adım:** Borsa Hesabınıza Bakiye Yükleyin
3. **Adım:** Alım Yapmak İstedığınız Fiyat Aralığını Belirleyin

Bitcoin ve kripto paralar nereden alınır?

- Binance
- BtcTurk
- Paribu
- Coinbase
- FTX
- Huobi